

แพรวสำนักพิมพ์

ให้ร้านหนังสือ นำทางรัก

ประชาคม ลุนาชัย

ทดลองอ่าน

การอ่านคือรากฐานที่สำคัญ

ลุงเคยอ่านหนังสือ ไม่มากหรอก แต่ลุงจำคำของนักเขียน
ที่พูดผ่านตัวละครได้บ้าง หม่อมองดูสะพานสี สะพานที่หนูน้อยยืนนี้แหละ
ปัญหาในชีวิตของคนเราก็เหมือนสะพาน
มันทอดตัวให้เราก้าวข้ามไปอีกฝั่งหนึ่ง ไม่เคยสักครั้งเดียว
ที่สะพานแห่งนี้จะผลัดไส้ให้ใครหล่นลงไปสู่ผืนน้ำเบื้องล่าง

-ประชาคม ลุนาชัย

หนังสือคุณภาพ
โดยอริบทร์กรุ๊ป

ให้ร้านหนังสือนำทางรัก

แพรวสำนักพิมพ์

ในเครือบริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

378 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170

โทรศัพท์ 0-2422-9999 ต่อ 4964, 4969 E-mail: info@amarin.co.th

www.amarinbooks.com   @amarinbooks   **แพรวสำนักพิมพ์**

สงวนลิขสิทธิ์หนังสือเล่มนี้ตามพระราชบัญญัติ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558

ห้ามคัดลอกเนื้อหา ภาพประกอบ รวมทั้งดัดแปลงเป็นแบบบันทึกเสียง ดัดวีดิทัศน์

หรือเผยแพร่ด้วยรูปแบบและวิธีการอื่นใดก่อนได้รับอนุญาต

พิมพ์ครั้งแรก พฤษภาคม 2565

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของศูนย์ข้อมูลอมรินทร์

ประชาคม ลูนาซีย์.

ให้ร้านหนังสือนำทางรัก.- กรุงเทพฯ: แพรวสำนักพิมพ์ อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง, 2565.

(14), 234 หน้า. (นวนิยาย ลำดับที่ 179)

1. นวนิยายไทย. I. ชื่อเรื่อง. II. ชื่อชุด.

นว 14ท9

DDC 895.913

ISBN 978-616-18-4713-5

เจ้าของ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ธรินทร์ อุทะกะพันธุ์ ปัญจรุ่งโรจน์ • กรรมการผู้จัดการ อุษณีย์ วิรัตน์พันธ์

ที่ปรึกษาสายงานสำนักพิมพ์ในเครือ อดิชา จิระอร • บรรณาธิการอำนวยการ สิริกานต์ ผลงาม

บรรณาธิการบริหารและบรรณาธิการ รัฐวรรณ พัฒนรัชชอดุล

ผู้จัดการฝ่ายการผลิต อมรลักษณ์ เขยกลิน • ศิลปกรรม ศิรพร เสนายอด

คอมพิวเตอร์ จิรณีย์ คำจันทร์ • พิสูจน์อักษร กัญจน์ชญา เลิศไพศาลกิจ

ฝ่ายการตลาด พนิดา ชัยศิริ, กุลพัฒน์ บัวชะอ

แยกสีและพิมพ์ที่

สายชูรกิจโรงพิมพ์ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

376 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170 โทรศัพท์ 0-2422-9000, 0-2882-1010

จัดจำหน่ายโดย

บริษัทอมรินทร์บุ๊กเซ็นเตอร์ จำกัด

108 หมู่ที่ 2 ถนนบางกรวย-จตุรนต์ ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130

โทรศัพท์ 0-2423-9999 www.naiin.com

ราคา 245 บาท

สนใจสั่งซื้อหนังสือจำนวนมาก โปรดติดต่อ โทร. 08-4438-0313 และ 0-2423-9999 ต่อ 6529, 6530, 6532

คำนำสำนักพิมพ์

มีหลายคนพูดว่า “รองเท้าที่ดีจะพาเราไปยังที่ดี”

เช่นกันกับสถานที่ที่ดีจะพาคนที่ดีมาเจอกัน

ให้ร้านหนังสือนำทางรัก คือนิยายรักที่มีร้านหนังสือเป็นเหมือนการต่อจุดเล่มล่าสุดของประชาคม ลูนาชัย ผู้เขียนที่เคยทำให้คุณอึ้งอึ้งใจ สะเทือนอารมณ์ และทวนระลึกถึงวันเก่าก่อนมาแล้วจาก *ร้านหนังสือที่มีแต่่นิยายรัก* กลับมาครั้งนี้ ผู้คนจากต่างที่ ต่างครอบครัว บ้างคุ้นเคย บ้างแปลกหน้า จะสร้างรอยยิ้มให้แก่ผู้อ่านได้ดังเดิม

จากถนนทุกสายที่มุ่งสู่ร้านหนังสือขนาดเล็กกลางชุมชน จะนำพาให้ผู้คนที่อาศัยอยู่ละแวกนั้นได้ทำความรู้จักกับสิ่งที่เรียกว่า “ความรัก” ในสถานที่ที่พุ่งไปด้วยมิตรภาพ ความรัก ความผูกพัน และความทรงจำ ที่แห่งนี้จะทำให้ทุกคนค่อยๆ เรียนรู้กับแง่มุมของชีวิตและช่วงเวลาแห่งความสุขที่อาจหาไม่ได้ หากว่าเราเฝ้ามองหาอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน

เพราะความเข้าใจและความรักเท่านั้นที่จะพาไปหาสิ่งที่เราเฝ้ารออยู่ได้...

แฉวรสสำนักพิมพ์

ร้านหนังสือ และความรัก

ย่าเย็นริมแม่น้ำ ผมนั่งคุยกับนักศึกษากลุ่มเล็กๆ ท่ามกลาง
กลิ่นหอมของกาแฟบด แดดที่ทอแสงหม่นระบายผิวน้ำไปพร้อม
กระแสลม หนึ่งในกลุ่มคนหนุ่มสาวเปรยขึ้น

“ผมอยากทำร้านหนังสือ ไม่ต้องใหญ่โต แค่อีกแถวคูหาเดียว
แต่งให้สวย ขายกาแฟ ขนม ไปสตร์การ์ด และอาจขายอย่างอื่นด้วย
แต่คิดดูก่อน”

เพื่อนรอบข้างหัวเราะ หนุ่มเจ้าของความคิดยิ้มน้อยๆ ร้าน
หนังสือที่ผุดขึ้นในความคิดของเขาอาจแค่ต้นร่างความฝัน ยังไม่ได้
ลงรายละเอียดและเป็นจริงเป็นจัง วันหนึ่งข้างหน้าหากแรงกระตุ้น
ลดน้อย ร้านหนังสือที่ผุดขึ้นในใจคิดก็จะค่อยๆ หายไป

ทุกคนล้วนผุดความฝันขึ้นในใจบ่อยๆ ทั้งงานอดิเรก
ที่อยากทำ หรือโครงร่างของความอยากจะเป็น บางครั้งนั่งชมวิวสวย
ริมฝั่งแม่น้ำ ความคิดเล่นๆ นี้ก็อยากว่ายน้ำข้ามไปอีกฟาก แล้ว
ชั่วไม่นานวนความคิดนั้นก็ผ่านเลยไป

คนเขียนหนังสือต่างก็เคยผุดความฝันชั่วคราว นิชายงามๆ
หลายเรื่องก่อตัวเป็นเค้าโครงในความคิดฝัน ค่อยๆ ปะติดปะต่อ
ด้วยรายละเอียดอื่น บ่มเพาะในใจและความคิด บางเรื่องส่งต่อ
แรงบันดาลใจก่อเกิดเป็นเรื่องเล่าบนหน้ากระดาษ แต่อีกหลายเรื่อง
ไม่ได้สานต่อ สุดท้ายก็เลื่อนจางไปชั่วคราว

ร้านหนังสือของคนหนุ่มในคำเปรยเล่นๆ ที่ร้านกาแฟริมน้ำ
วันนั้นอาจไม่เกิดขึ้นจริง ผมนำมาคิดต่อ ไม่ใช่อยากทำร้านหนังสือ

ตามรูปแบบที่ชายหนุ่มผู้นั้นฝันถึง ผมทวนนึกถึงร้านหนังสือน่ารักๆ
แห่งที่ได้พาสองเท้าก้าวเข้าไปเยือน

ดอกหญ้า นายอินทร์ ซีเอ็ด แพร์พิทยา ประพันธ์สารสิน
ดวงกมล ก้องดิด โอเดียนสไตร์ เคล็ดไทย และร้านหนังสืออิสระ
อื่นๆ ที่ยังคงยืนหยัดและอ้าปิตตัวจากไป ทุกครั้งที่ย่างเท้าผ่าน
เยือน กลิ่นอายของหนังสือเพรียกทั้งดวงตาและเอื้อมมือ ความ
กระหายใคร่อ่านบวกรหัวใจเต็นแรงในทันทีที่กวาดตามองไปเห็น
หนังสือออกใหม่ หรือหนังสือค้างแผงบางเล่มซึ่งซุกตัวเงียบๆ
เสียบลับบนชั้นล่างสุด

บ่อยครั้งที่ผมนึกถึงสุข สูงสว่าง ชายผมขาวใจดีซึ่งทำร้าน
หนังสือและสำนักพิมพ์มาตลอดชีวิต จากร้านดวงกมลกลางย่าน
การค้าสำคัญสู่อาณาจักรหนังสือในห้างสรรพสินค้า ผมเคยนั่ง
ชิมไวน้กับแกที่ร้านหนังสือนายสุขริมถนนสุขุมวิท ผมเรียกแก
ลุงสุข ไม่ได้คุยเรื่องหนังสือ สำหรับสุข สูงสว่าง ร้านหนังสือ
ไม่ใช่ความฝัน หากเป็นความจริงที่จับต้องได้ และแกก็เดิน
เคียงข้างร้านหนังสือจริงๆ ไปจนสุดทางชีวิต

บางครั้งผมนึกถึงคุณหนุ่มร้านหนังสือเดินทาง และร้าน
หนังสือเล็กๆ ริมนถนนอีกหลายแห่งที่ปิดตัวจากไป รวมทั้งร้าน
หนังสือเช่าซึ่งไม่อาจพาตัวเองไปต่อในยุคดิจิทัล

บนถนนหลายสายที่ผมจากลาไปนาน ครั้นย้อนกลับไปเยือน
อีกครั้ง ร้านหนังสือที่เคยเข้าไปจ่อมไม่อยู่ที่เดิมแล้ว ป้ายร้าน
ตึกแถวริมนถนนเปลี่ยนเป็นอื่น จากที่อัดแน่นไปด้วยหนังสือ
บนชั้น ลินค้าในร้านเปลี่ยนไป แม้ทำความเข้าใจได้กระจ่างว่า
หนังสือไม่ใช่สินค้าที่สร้างผลกำไร เมื่อผลประโยชน์การไม่หนุน
ส่งให้ผู้ค้าอยู่รอด กิจการต้องปิดลงอย่างช่วยไม่ได้ ถึงกระนั้น
ผมก็อดใจหายไม่ได้

ร้านหนังสือไม่เพียงเป็นของผู้ค้า แต่เป็นทั้งของผู้ซื้อและ
คนอ่าน หนังสือไม่เพียงเป็นสินค้าของบู๊กสโตร์ แต่เป็นน้ำเนื้อ
และชีวิตของคนเขียน เป็นสถานที่จัดแสดงและจำหน่ายของ
ทั้งสายส่งและสำนักพิมพ์ เมื่อร้านหนังสือบางแห่งปิดตัวลงจึงถือ
เป็นความสูญเสียร่วมกัน

ผมไม่ใช่นักสำรวจหรือคนทำสถิติ ไม่อาจรู้ตัวเลขที่แท้จริง
ได้ว่าในรอบสิบปีที่ผ่านมา กิจการร้านหนังสือของไทยลดจำนวนลง
ก็มากน้อย ยิ่งหากให้ภาพแสดงเป็นพื้นที่เทียบเคียงกับกิจการค้า
อื่นๆ สิ่งที่เป็นตัวแทนของร้านหนังสือจะถูกบีบกระชับให้หดเล็กลง
จนน่าใจหายเพียงใด

เพื่อนซึ่งกลับมาจากต่างประเทศบางคนให้ข้อมูล พื้นที่
หนังสือทั่วโลกไม่แตกต่างกันหรอก เพียงแต่ในประเทศไทยแต่เดิม
มันน้อยอยู่แล้ว เหลือเท่าที่เห็นก็นับว่ายังไม่หมดไปง่ายๆ

บนถนนแปลกหน้าในกรุงเวียงจันทน์ พนมเปญ นครโฮจิมินห์
ฮานอย ผมเคยพาสองเท้าชุกชุกของตัวเองయా่านไป มันใจว่าที่ไหน
มีผู้คน ที่นั่นต้องมีร้านหนังสือ ผ่านแผงริมทางยื่นมองนิตยสาร
และหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นวัฒนธรรมการอ่านและเสพชั้บข่าวสาร
ที่เป็นสากล ไม่ว่าประเทศไหนๆ ล้วนมีบางส่วนคล้ายคลึงกัน

ทุกเมืองล้วนมีร้านหนังสือ เล็ก แคบ ใหญ่โต และเก่าแก่
นอกจากที่เยี่ยมชมหนังสือแล้ว ผมลองลึกลงถึงรายละเอียดอื่น
ทำเลที่ตั้ง มาตรฐานการพิมพ์หนังสือเล่ม และราคาจำหน่าย
ราคาปกที่สูงแสดงถึงยอดพิมพ์จำนวนจำกัด หนังสือเล่มภาษา
เวียดนามในกรุงฮานอยราคาปกค่อนข้างต่ำ รูปเล่มสวย และ
ผลิตออกมาทั้งปกอ่อนและปกแข็ง ไม่ต้องสอบถามหรือตามหา
ข้อมูล คนเวียดนามเป็นนักอ่านชั้นดี และหนังสือก็เป็นส่วนที่คน
ในประเทศนี้ให้ความสำคัญ

ผู้คนยังให้ความสำคัญกับหนังสือและการอ่าน

หนังสือภาษาจีนออกแบบปกสวยงาม ราคาถูกเมื่อเทียบกับขนาดความหนาเดียวกับหนังสือไทย รวมทั้งนิยายคลาสสิกของยุโรปและอเมริกา ไม่ว่าพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษในจีน หรือถ่ายถอดเป็นภาษาจีน ซึ่งมีให้เลือกทั้งปกอ่อนและปกแข็ง

สัมผัสทั้งรูปเล่มหนังสือ สังเกตจำนวนคนที่เข้ามายืมร้านต่าง ๆ แอบจ้องดูสีหน้าของคนขาย ขยับเท้าเดินแหวะเวียนนับสิบร้านด้วยความเพลินใจเป็นอย่างยิ่ง

บนถนนอีกหลายสายในนครเดียวกัน ผมเดินเข้าออกร้านหนังสือเก่า สัมผัสความคลาสสิกและวัฒนธรรมการสะสมหนังสือของคนจีน การปั่นราคาหนังสือเก่าหายากเป็นสากลอย่างหนึ่ง หยิบหนังสือรูปปกหมาตุ๋น หลู่ซิ่น ปาจิน หรือแม้แต่หนังสือแปลจากงานของตอลสตอย เฮมิงเวย์ เฟิร์ล เอส. บัค และอื่น ๆ พลิกดูราคาที่เขาแปะไว้ด้านหลังปก คำนวณราคาจากเงินหยวน แอบยิ้มในใจ คนจีนเขาเล่นแรงเหมือนกัน

ผมจุ่มอยู่ในหลืบแหล่งหนังสืออีกหลายร้าน อาคารใหญ่ริมถนนบางสายป้ายใหญ่โตชวนสะดุดตา ซิตีบู๊กหรือเมืองหนังสือที่ซ่อนอยู่ในความเป็นมหานคร ผมซื้อหนังสือเป็นที่ระลึกสำหรับตัวเองติดมือมาหลายเล่ม

เพื่อนชาวจีนเห็นความบ้าหนังสือและชอบเที่ยวร้านหนังสือของผม เขาอาสาพาไป จากกลางเมืองสู่รอบนอกของมหานคร นั่งรถไฟฟ้าและต่อรถประจำทางหลายสิบกิโลเมตร ถึงเมืองบริวาร์ซึ่งงามตาด้วยสถาปัตยกรรมยุโรป ที่แรกเขาพาแหวะคาเฟ่บู๊ก แอนด์ไวน์ หน้าร้านตกแต่งด้วยภาพวาดจำลองสันปกหนังสือวรรณกรรมคลาสสิก ผมตะลึงมองจนแทบไม่อยากจะสายตา เขาบอกว่านี่แค่น้ำจิ้ม ชมอุ่นเครื่องไปก่อน หลังไวน์หมดขวด

เขานำทางผมไปยังร้านหนังสืออันน่าตื่นตาที่สุด

อาคารสามชั้นหลังโตสถาปัตยกรรมฮอลันดา ผืนชั้นล่าง
สลักด้วยลายลือนานาชาติ ทันทีที่ก้าวผ่านประตูเข้าสู่ภายใน
อ้อมแขนหนังสือจากทั่วทุกมุมโลกนับแสนเล่มเหมือนโอบกอดผมไว้
และจูงมือชายแปลกหน้าเข้าไปเยี่ยมชมมหาอาณาจักรแห่งการอ่าน

ผมใช้เวลาเกือบสี่ชั่วโมงกับการจมหายเข้าไปในอาคารของ
ร้านหนังสือ งามระยับจับตาทั้งการตกแต่งทุกเหลี่ยมมุม ไม่ว่า
ภาพเขียนจีนประดับ หนังสือจำลองซึ่งซ้อนไว้ตามผนังกระจก
และการจัดวางหนังสือเข้ามุม เรียงรายบนชั้น สะอาด เป็นระเบียบ
และถูกต้องทั้งหมด พนักงานซึ่งคอยดูแลลูกค้าพูดได้ทั้งจีน อังกฤษ
และฝรั่งเศส

ชั้นสองนอกจากมุมนั่งเล่น นั่งอ่าน ยังมีเคาน์เตอร์ขาย
เครื่องดื่มและอาหารว่าง ถัดไปเป็นห้องเล็กๆ ที่นักอ่านเลือกหนังสือ
แล้วก้าวสู่มุมสงบส่วนตัวได้อีก ชั้นสามมีห้องประชุมและจัด
กิจกรรม ผืนประดับตัวอักษรนานาชาติ ผมยิ้มกับภาษาไทย
และภาพเขียนวิถีไทยในอีกห้อง

เดินเข้าประตูฝั่งทิศตะวันออก จากชั้นสามเดินลงบันได
สู่ทิศตรงข้าม ห้องโถงที่เต็มไปด้วยรูปสลักรูปจำลอง แม่และเด็ก
หลายคู่ที่นั่งอ่านหนังสือตามโซฟาที่จัดวางไว้ นี่คือห้องหนังสือสำหรับเด็ก
จัดแต่งไว้งามตาและเป็นระเบียบราวกับแรมิต

ออกจากร้านมายืนอยู่บนถนนแล้วผมยังจ้องมอง ในถุง
หนังสือมีทั้งอัลแบร์ต กามูว์ และฟรันตซ์ คัฟคา ภาคภาษาจีน
ไม่ยากถอนเท้าเดินจากไป คำถามเล็กๆ ผุดขึ้นในใจ ทুমมหาศาล
สักปานไหนถึงจะมีร้านหนังสือได้ขนาดนี้ และต้องมีรายได้ต่อเดือน
เท่าไรถึงจะอยู่รอด

อดไม่ได้ที่จะทวนนึกถึงใครหลายคน รวมทั้งสุข สูงสว่าง

ผมไม่ได้ถกและถามนักศึกษาหนุ่มถึงร้านหนังสือในฝันของเขาว่าจะเลือกกระทัดรัดและรูปลักษณ์อย่างไร เป็นหน้าที่ซึ่งเขาจะต้องเดินตามหาและกอบกู้ให้เป็นที่จริง หากความฝันไม่เป็นเพียงเลี้ยวแสงดาวที่วูบหายไปกับเศษราตรี สำหรับคนอ่านหนังสือและทุ่มตนเข้าสู่เส้นทางการเขียน ไม่ว่าร้านหนังสือในประเทศจะเหลือจำนวนเท่าใด ยังเป็นความรัก ความผูกพัน และเส้นทางที่ต้องข้องเกี่ยวไม่รู้จบ

ร้านหนังสือสำหรับนักอ่านอาจเป็นเพียงแหล่งค้นคว้า สะเสหา สะสม และเติมเต็มให้กับตัวเอง แต่คนที่ทำการค้า หรือมากไปกว่าการค้า ร้านหนังสือสำหรับคนอย่างสุข สูงสว่าง และใครอีกหลายคน มันคือชีวิต ความรัก ลมหายใจ และปณิธาน

สำหรับคนเขียนหนังสือ นอกจากข้องเกี่ยวผูกพันกับธารสายน้ำที่ไหลตลอดชีวิตแล้ว ผมก็อยากเขียนนิยายเกี่ยวกับร้านหนังสือสักหลายๆ เรื่อง

นอกจากนิยายเล่มนี้แล้ว ยังมีเล่มต่อไปพร้อมแง่มุมสวยงามของร้านหนังสือในฝัน ในความทรงจำ ในความคิด และในความน่าจะเป็น

ด้วยรักและผูกพัน

ประชาคม ลุนาชัย

กรุงเทพฯ / มิถุนายน พ.ศ. 2564

สารบัญ

ภาคหนึ่ง สะพาน สายน้ำ และความตาย	1
ชายชราใต้สะพาน	2
ร้านหนังสือ	7
ทารกน้อยผู้มากับคืนฝนพรำ	16
นักเขียนหนุ่มน้อยน้ำตาลเคঁร่า	24
เด็กหญิงพรำฝน	30
มนุษย์คนแรก	44
ถนนนักฝัน	55
ภาคสอง ร้านหนังสือ ชุมชน และความรัก	67
บาดแผลบนสะพาน	68
หมอกแห่งรุ่งอรุณ	78
พี่ชาย	88
ความรัก	95
มียู	107
พฤษจิกายาน	118

หญิงสาวในร้านหนังสือ	126
รัก คือ...ความเศร้าอันแสนชื่นบาน	138
ดอกไม้ริมรั้ว	149
ในความมืดและแสงสว่าง	163
ชายผู้เดินตามแสงดาว	168
ภาคสาม สะพานรัก สะพานชีวิต	177
เจ้าสาว	178
สะพานใต้หลังคา	188
เทศกาลงานรื่นเริง	199
สะพาน สายน้ำ และความรัก	213
เส้นทางรักที่ทอดยาว	223

เกี่ยวกับผู้เขียน	228
-------------------	-----

ภาคหนึ่ง

สะพาน สายน้ำ
และความตาย

ชายชราใต้สะพาน

สะพานแขวนโยกตัวไปตามแรงกระหน่ำของพายุฝน แสงไฟหม่นมัวคล้ายสาดส่องจากใต้ผิวน้ำ ฝนกระหน่ำหนัก ลมแรงฉีกกระชากกิ่งไม้ใหญ่ริมน้ำหล่นกระทบพื้นชายฝั่ง กลางความมืดใต้สะพาน ดวงตาราคู่หนึ่งเบิกกว้าง แก่สะดุ้งตื่นกับเสียงรบกวนรอบข้าง ไม่อาจข่มตาหลับ ระแวงระดับน้ำอาจล้นตลิ่งแล้วรุกคืบท่วมถึงที่นอน

แกผูกตูกิ่งแล้วจ่อมมองสายฝน ยาวนานจนกระทั่งแสงสลัวแห่งรุ่งสางสาดกระทบร่างผอมบางที่สวมเสื้อยืดสีขาหม่น กางเกงขาสั้นเก่ายับ ชายมุ้งที่ถูกเลิกขึ้นยังปลิวสะบัด ซาเล้งซึ่งคลุมผ้าพลาสติกไว้จอดชิดแคร์ที่นอน

ร่างผอมบางสะดุ้งเล็กน้อยขณะเงยหน้าจ้องไปยังขอบริมสะพาน ผมหงอกยาวและเคราที่เลื้อยผ่านใต้คางปลิวลมไปในทิศทางเดียวกัน แกยกมือขยี้ตาซ้ำๆ จ่อมมองไปยังจุดมืดลึกลับแกยืมจนพื้นที่หลอดต้องแสงสว่าง โคลงหัวไปมาพาลงพิมพ์ในใจ... ไม่ใช่หรอก ไม่ใช่ สายตาราคู่ของแกเฝ้าฟางไปเอง

สะพานแขวนชุ่มฝนทอดข้ามลำน้ำว่างเปล่า เม็ดฝนหนาแน่น

เทกระทบพื้นกระดาน บางแผ่นสลักถ้อยคำสารภาพรักของเด็กหนุ่ม
นิรนาม อีกแผ่นถัดมาอักษรสีขาวเขียนด้วยปากกาเคมี ชื่อเล่น
ของชายและหญิงเด่นชัดกลางรูปหัวใจ อีกหลายแผ่นปรากฏ
นามชายหนุ่มและหญิงสาวผู้เปี่ยมรัก สลักไว้ล่วงผ่านวันคืนและ
ฤดูกาลจนทางอักษรบางตัวเลือนจาง

ราวเหล็กและสะลิงที่ซึ่งไว้ทั้งสองด้าน ช่องว่างจากการ
ออกแบบและอายุชี้ยอันเก๋นาน หลายช่องเล็ก ๆ นี้เองที่ผู้หมดหวัง
ในชีวิตหม่นเวียนผลัดเปลี่ยนกันมาโผพุ่งสู่น้ำเบื้องล่าง แพบ
ทั้งหมดเลือกช่วงยามดึกสงัดปลอดภัยตาใครอื่น จบตำนานชีวิต
ของตนง่าย ๆ บางรายที่ไม่อาจทนรอโหมงยามเช่นนั้นให้กับตัวเอง
โผพุ่งสู่ลำน้ำท่ามกลางสายตาดิ้นตระหนกของผู้คนสองฟากฝั่ง
ครั้นแล้วคนผู้นั้นก็รู้ว่าความตายไม่ใช่โอกาสที่ไขว่คว้าได้โดยง่าย
และชีวิตไม่ใช่ของเขาแต่เพียงผู้เดียว

ไม่ใช่สะพานแห่งความรัก และมีใช้สะพานมรณะ เป็นเพียง
ทางสัญจรที่ผู้คนย่านนี้ร่วมใจกันสร้างขึ้นเชื่อมสองฝั่งแม่น้ำ ผู้คน
จากย่านสวนฝั่งตะวันตกไม่ต้องถ่อสังขารไปอาศัยเรือที่ท่าวัด เด็ก ๆ
สัญจรข้ามฝั่งไปมาได้ง่าย ทั้งซ้อนมอเตอร์ไซค์และจักรยานคันน้อย
ที่พ่อแม่ควบไปส่งโรงเรียนยามเช้าตรู่ และย้อนมารับกลับบ้าน
ช่วงบ่ายคล้อย ผลไม้และพืชสวนตามฤดูกาลก็เข็นข้ามฝั่งสู่ตลาด
ได้ราบรื่น

พ่อค้าแม่ขายฝั่งตะวันออกก็เช่นเดียวกัน ข้ามสะพานติดต่อ
ซื้อขาย เยี่ยมเยือนญาติพี่น้อง และสัญจรไปมากับภารกิจอื่น ๆ

ชาวบ้านสละทรัพย์ส่วนตัวร่วมไม้ร่วมมือกันสร้าง ผูกใจ
สามัคคีเป็นหนึ่ง ดูแลความแข็งแรงและหมั่นตรวจสอบระบบความ

ปลอดภัยทุกปี โศกนาฏกรรมที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องไม่มีใครคาดหมาย หญิงชราผู้หนึ่งกล่าวขึ้นในวงประชุมของชาวบ้านสองฝั่งแม่น้ำด้วย สีหน้าเศร้าสร้อย เราไม่ได้สร้างสะพานขึ้นมาเพื่อให้ใครมาโดดน้ำฆ่าตัวตายหรอกนะ เกกว่า ถ้าติดป้ายห้ามไว้ก็น่าจะดี

ป้ายห้ามไม่ได้ถูกนำมาติดไว้ ข้อเสนอของหญิงชรากลายเป็นความขบขันอันน่ารื่นรมย์ เหตุผลของใครอีกคนแย้งเกกว่า “ถึงไม่มีสะพาน คนที่ไม่อยากมีชีวิตอยู่ เขาก็หาที่อื่น ๆ ฆ่าตัวตายได้ไม่ยาก”

อีกคนให้ข้อคิด “ต่อให้มีป้ายห้าม คนที่อยากฆ่าตัวตาย เขาตัดสินใจไปแล้ว เขาไม่สนกฎเกณฑ์อะไรของคนเป็นหรอก”

ไม่มีคำเตือนและป้ายห้ามคนกระโดดน้ำฆ่าตัวตาย นั่นไม่ได้หมายความว่าอนุญาตเปิดเสรีหรือยินดีต้อนรับ ทุกคนในชุมชนทั้งสองฟากฝั่งต่างยอมรับความเป็นจริงของมนุษย์ ต่อให้มีป้ายห้ามหรือจัดเวรยามดูแล คนที่สิ้นหวังในชีวิตก็หาช่องทางฆ่าตัวตายได้ไม่จำกัด

สะพานแขวนแห่งความหวังเป็นหลังคาคุ้มหัวของชายชราวัยหกสิบเจ็ด ผู้ซึ่งซัดเซมาพักอาศัยในคืนฝนตกหนัก แล้วยึดครองที่ตรึงนี้ไว้เป็นนิवासสถานถาวร จากลำพังผู้สัญจรเดียวดาย เสื้อผ้าติดกายเพียงชุดเดียว อาศัยเก็บของเก่าตามถังขยะ แกมั่งคั่งขึ้นจากเดิมทีละน้อย ไม่เพียงแคร์ไม้ไผ่ เลื้อ หมอน และมุ้งอีกหลัง เกหุ้มหุนซ้อซาเล้งประกอบกิจการค้าเลี้ยงชีวิต

บางคืนแกได้แมวจรผ่านทางเป็นเพื่อน ตลอดคำคืนแห่งสายฝน แกอุ้มด้วยเพื่อนฝูงนินนามจากป่าญี่ร้องเพลงซบกล่อม บางคำคืนแกปรือออกจากแคร่ที่นอนตรงไปยังย่านตลาด ตะโกนปลุกผู้คนร้องขอความช่วยเหลือ

“มีคนโดดสะพาน...”

“มีผู้หญิงมาโดดน้ำตายอีกแล้ว”

“ช่วยๆ กันหน่อยไอ้ทิด เร็วเข้า น่าจะลอยไปไกลแล้ว...”

ชายชราได้สะพานเดียวตายกับการใช้ชีวิต แต่เกมก็ได้โดดเดี่ยว
อย่างน้อยการค้าของแกก็ติดต่อข้องเกี่ยวกับผู้คน ทั้งย่านตลาด
ชุมชนริมฝั่งแม่น้ำ และผู้คนที่คุ่นหน้าคุ่นตา

ใครต่อใครเรียกแก...ลุงหง่าว

ฝนซาฟ้าใกล้สว่าง ท้องฟ้าอึมเมฆฝนหม่นคล้ำ สะพานข้ามแม่น้ำ
ทอดตัวสงบ ช่วงเช้าวันหยุดปราศจากผู้คน ลุงหง่าวไม่ได้ก่อไฟ
หุงหาอาหารเลี้ยงปากท้องลำพังแก่ตนเหมือนทุกเช้า แก่ทำธุระ
ส่วนตัวง่าย ๆ เสร็จแล้ว อ้อยอิ่งรอให้เวลาผ่านไปอีกเล็กน้อยค่อย
หยิบเสื้อแขนยาวมาสวมทับ กางเกงขาลีนมอมแมมยังตัวเดิม
ยกมือเสยผมหงอกขาวยวบยบนหัว นั่งจ่อมมองแสงเช้าอ้อยอิ่ง
ไปพร้อมพ่นควันยาเส้น รोजนแดดหม่นเหนือผิวน้ำและสะพาน
สว่างได้ที่ แก่ค่อยลุกขึ้นลากซาเล้งคู่ชีพกระเถิบจากที่จอด แล้ว
ดันขึ้นบนเนินช้า ๆ กระโดดขึ้นคร่อม เมื่อถึงปากถนนลงน้ำหนักทำ
พาสาลั่งบุโรทั่งคลานไปบนถนนสายเล็ก ๆ

แกสัญจรชีวิตมาอาศัยย่านนี้ในวัยหกสิบเอ็ด หกปีเต็ม
กับวิถีอันเคยชิน แม้ริ้วแรงถดถอยไปบ้าง แต่ทุกตารางนิ้วของ
ย่านนี้ แก่คุ้นเคยประหนึ่งแดนดินถิ่นเกิด

ถนนลาดยางขรุขระเปียกฝน ป่าหญ้าข้างทางขึ้นหยดน้ำ
แกแหงนหน้ายิ้มรับม่านแดดชมพูขมัวรอบกาย เสียงนกร้องก้อง
ตามหลังเหมือนพวกมันกำลังบินตามแกมาห่าง ๆ เहांที่ถีบซาเล้ง
ลงจ้งหวะสม่าเสมอ แก่ไม่ได้รับร้อน ฝนที่เทกระหน่ำหนักก่อน

ค่อนข้างเป็นประหนึ่งกำแพงขวางกั้นภารกิจประจำวัน แก่ไม่ต้อง
ออกหาของเก่า ใช้วันหยุดอันล้ำค่าพักผ่อน และอยู่พูดคุยกับคนรู้จัก
ในชุมชน

เพื่อนบ้านเดินผ่านตะโกนทักทาย “ลุงห่าวจะไปไหน”

แกตอบเสียงดัง “ไปร้านหัวใจก”

“มีหนังสือไปส่งละสิ”

“ใช่แล้ว เต็มซาเล้งเลยวันนี้”

“คงได้เยอะสิลุง”

“ก็เยอะ...ไม่ได้ไปส่งเขาหลายวันแล้ว”

เพื่อนบ้านสวนทางไปคนแล้วคนเล่า ทั้งถีบจักรยาน คอ
มอเตอร์ไซค์ และเดินเท้า ปลอดภัยเสียงทักทายแล้ว ลุงห่าว
ลงน้ำหนักเท้าพาซาเล้งแล่นเร็วขึ้น ก่อนจะขึ้นนั่งประจำการ แก่ไม่ได้
ตรวจสอบข้าวของที่จัดเตรียมไว้ รวมทั้งผ้าพลาสติกที่คลุมกล่อง
หนังสือป้องกันกระเซ็นฝน แก่ไม่ได้หันมองหลัง จังหวะที่ลมแรง
กระซอกผมขาวของแกสะบัดปลิว ผ้าพลาสติกที่แกคลุมไว้พัดลอยไป
ตกลงบนพื้นถนน

บนกระเบาะซาเล้ง ไม่เพียงกล่องเบียร์ที่บรรจุหนังสือซึ่งแก
วางซ้อนกันไว้ กล่องที่คล้ายตะกร้าพลาสติกพร้อมห่อผ้าแทรกวางไว้
หนึ่งสบ เฝ้ายบังน แปลกปลอมโดยที่ชายชราไม่เคยผ่านตา ทั้งไม่อาจ
รู้เห็นที่มาและที่ไป

ชายชราและซาเล้งลิวเข้าสู่ย่านชุมชน

ร้านหนังสือ

ซูบซูบ เก่าแก่ล่วงผ่านเวลามากกว่าสองร้อยปี ทั้งชาวไทยพื้นถิ่นดั้งเดิม และนักท่องเที่ยวล่ำเม้าจากมณฑลฮกเกี้ยนซึ่งขึ้นฝั่งปักฐานตั้งแต่ปลายสมัยกรุงธนบุรี เรือนไม้ซรารูปลักษณะคล้ายกันตามริมฝั่งน้ำยืนยั้นความเก๋นาน เคยเป็นย่านการค้าทางน้ำรุ่งเรืองเมื่อครั้งอดีต ตลาดเก่าซึ่งมีทั้งบ้านเรือนอาศัยของผู้คน วิกหนัง โรงฝิ่น ร้านตีเหล็ก และคลินิกทำฟัน ซึ่งยังเหลือไว้เป็นอนุสรณ์ร้านหมोजินเต็มไปด้วยตำนานเล่าขานถึงวีรกรรมช่วยเหลือชาวบ้านอย่างไม่เลือกชนชั้นฐานะ บัดนี้คราบรอยและกลิ่นอายแห่งปางบรรพ์ยังดำรง ทายาทรุ่นหลังสานต่อปณิธานให้เพื่อนร่วมชุมชนได้อาศัยยาจีนแผนโบราณยามป่วยไข้

ตลาดและชุมชนซึ่งเคยรุ่งเรือง ประหนึ่งนวัตกรรมที่มาก่อนกาล หมอพื้นซัดหินปูน กรอฟัน และอุดฟันซำรุดทุกซี่แก่คนไข้ก่อนจะมีไฟฟ้า ทุกส่วนซบเซาแทบถูกทิ้งร้างเมื่อการสัญจรทางน้ำเปลี่ยนเป็นถนน ตลาดทุกประเภทย้ายขึ้นบกรองรับการสัญจรที่สะดวกและรวดเร็วยิ่งกว่า

ย่านค้าเก่ากลายเป็นชุมชนเงียบเหงา ย่ำเย็นคนชรา นั่งรอคอย

ลูกหลานกลับจากทำงานตามซานเรื่อน ทำน้ำ และแครงไม้ไผ่
หยอกเล่นกับแมวน้อยและสุนัขที่เลี้ยงไว้ ถนนและตรอกซอย
อาบฝุ่นโล่งสงบ จนกระทั่งผู้กำกับละครโทรทัศน์ผ่านทางมาพบ
โลกชิ้นน่าสนใจ ตลาดโบราณซึ่งจมหายไปกับกาลเวลาและชุมชน
เก่าแก่กลายเป็นฉากสำคัญในละครหลังข่าว ดึงดูดผู้คนมาท่องเที่ยว
ชุมชนซึ่งเคยเงียบเหงาพื้นตัวเป็นตลาดการค้าอีกครั้ง

ถนนสายเล็ก ๆ ตัดผ่านกลางชุมชน แบ่งเป็นตรอกซอย
แยกบ้านเรือนผู้คนออกเป็นสองฝั่ง ส่วนหนึ่งเป็นทางเดินทางเลียบริมแม่น้ำ ด้านทิศตะวันออกเชื่อมต่อกับถนนอีกสายซึ่งทอดยาว
ไปถึงทางหลวง

ทั้งบ้านไม้แออัดไปเกือบถึงปากทาง บ้านไม้สองชั้นห้าคูหา
เหมือนกลุ่มก้อนเล็ก ๆ ที่แยกจากชุมชน

สามคูหาที่อยู่ติดกันเป็นก้อนเดี่ยว ด้านซ้ายเป็นร้านอาหาร
ตามสั่งของป้ามะลิกับหลานสาว ด้านขวาร้านกาแฟของเจ้เล้ง
วันหยุดนอกจากลูกจ้างสาวน้อยชาวลาวแล้ว ลูกสาวของแกจะเพิ่ม
มาเป็นผู้ช่วยอีกคน ตรงกลางเป็นร้านหนังสือ

ทั้งสองร้านซ้ายและขวาเปิดบริการแต่เช้าตรู่ ป้ามะลิบรรจง
ทำผัดกะเพราไข่ดาวไว้ให้เจ้าของร้านหนังสือ แกเดินออกมาชะงัก
มองสองสามหน ประตูร้านยังปิดเงียบ แกบ่นพึมพำกับหลานสาว
คนสวย

“สงสัยวันนี้หัวใจไม่เปิดร้าน หรือมันนอนตื่นสาย”

เจ้เล้งออกมายืนมองเช่นเดียวกัน ประตูไม้ซึ่งถูกวาดแต้ม
ด้วยปกหนังสือคลาสสิก ทั้ง เจ้าชายน้อย, ลีทาร์ทะ, ชายเฒ่า
กลางทะเลลึก, ผลพวงแห่งความคับแค้น, นายแพทย์ซีวาโก
และ ดอนกิโฆเต้ แห่งลามันช่า ชุนนางต่ำศักดิ์นักฝัน บนพื้น

สีน้ำเงินครามหับไว้สนิท

เหนือประตูติดแผ่นป้ายชื่อร้านสีน้ำตาลบนพื้นขาว
...หัวใจ

“ฝนตก มั่นคงนอนเพลิน” เจี๋เลี้ยงพูด

“ข้าวที่ทำไว้ให้มันจะเย็นหมด” ป้ามะลิส่ายหัว “เมฆหรือเปล่า
คืนวันเสาร์”

“ไม่มีงานเร่งด่วน” เจี๋เลี้ยงพูด “มันปิดร้านพร้อมฉัน แฟนมัน
กลับบ้านไปแล้ว ไม่มีใครมาหา ใจไม่ค่อยกินเหล้าคนเดียว”

หลังฝนกระหน่ำหนัก ชายหนุ่มหัวฟูเจ้าของร้านหนังสือ
นอนตื่นสาย เขาไม่ได้เมาหนัก อ่านสถานการณ์ดูแล้ว หน้าฝน
ผู้คนมาเที่ยวกันน้อย ลืมตาตื่นแล้วเขายังเหยียดยาวบนเตียง
ผ้าใบบนชั้นสองของร้าน ปิดเปลือกตาลงเกือบเคลิ้มหลับ ทันที
ที่จุกคิดได้ว่านัดหมายกับใครบางคนไว้ เขาติดตัวลูกชิ้นเหมือน
แผ่นหลังติดสปริง

โลกพาตัวเองเข้าห้องน้ำซึ่งอยู่ใต้บันไดชั้นล่าง ใช้เวลาไม่นาน
เขาก็ปรี๊ดกลับขึ้นชั้นสอง ทำธุระส่วนตัวอย่างเร่งรีบ แต่งตัวลวกๆ
ด้วยกางเกงขาสั้นและเสื้อยืดยิบๆ ปล่อยผมหยิกฟูบนหัวพันกัน
ยุ่งตามนิสัยเคยชิน คิดว่าออกไปพบคนที่นัดหมายแล้วค่อยกลับมา
ดูแลตัวเองอีกรอบ

ประตูร้านถูกเปิดออก ทันทีที่หัวหยิกฟูและร่างผอมบาง
โผล่ออกไปสัมผัสอากาศชั้นฝน ป้ามะลิเหมือนรอเขาอยู่นานแล้ว

“ข้าวมีเย็นแล้วใจจก”

“ไม่เป็นไรหรอกป้า ฉันกินเย็นได้”

“นอนเพลินหรือเมา หัวมีงเหมือนไม่เคยเจอหัวมาตั้งแต่เกิด”

“ไม่มีใครมาหา ฉันไม่ได้กินอะไรเลยตั้งแต่เมื่อคืน อากาศเย็น

มันน่าอนอน”

“เดี๋ยวแฟนมึงก็มา”

“ครับป้า ว่าแต่ซาเล้งลุงหวังว่ามาหรือยัง”

“กูยังไม่เห็น ผนตกหนัก ที่นอนแกไม่โดนน้ำท่วมไปแล้วหรือ”
โจกรับงานข่าวไปวางไว้บนเคาน์เตอร์ กลับมาดันประตูไม้
ทั้งสองฝากให้แนบชิดผนัง ข้างในห้องค่อนข้างมืด แสงจาก
ภายนอกสาดเข้าไปกระทบชั้นหนังสือ ภาพถ่าย รูปเขียน แถวแนว
โปสเตอร์การ์ดบนชั้น และหนังสือซึ่งวางซ้อนกันไว้บนโต๊ะกลางห้อง
ยังไม่ทันลงมือก็กินมือเข้าและจัดร้านให้เข้าที่เข้าทาง เสียง
เจ็ลเลอร์ร้องบอก

“นั่น ตาหวังว่ามาแล้วไอ้โจก”

หัวโจก ร้านหนังสือหนึ่งเดียวในชุมชน หนุ่มร่างผอมหัวฟูเข้าหุน
กับพี่ชายหลังรับมรดกจากญาติผู้ใหญ่ที่เสียชีวิตจากไป เดิมเป็น
ร้านหนังสือเช่นवलฉวี ป้าซึ่งเป็นพี่สาวแม่ครองตัวโสดหลังสามี
นายทหารตายจากไป แก่ไม่มีทายาท นอกจากทำร้านหนังสือเช่า
แกเป็นมือเขียนบทละครวิทยุให้กับหลายคณะ เป็นภาพคุ้นตา
ของลูกค้ำที่แวะเวียนมาเช่าหนังสือ หญิงร่างผอมผมหงอกขาว
จ่อมอยู่กับเครื่องพิมพ์ดีดตั้งโต๊ะ ก่อนอย่างก้าวของลูกค้ำจะล้ำเข้ามา
ในร้าน พวกเขาจะได้ยินเสียงพิมพ์ดีดตั้งร่ำวกระทบหู

ป้าवलฉวีอยู่กับหนังสือเช่า วิทยุทรานซิสเตอร์ พิมพ์ดีด
และกองกระดาษข้างกาย ปีที่แก่ลัมป่วย โจกกับพี่ชายช่วยกัน
ดูแล จนกระทั่งวันที่แกจากไป พิณยกรรมที่หึ่งไว้กลายเป็นที่มา
ของร้านหนังสือที่ใครต่อใครต่างลงความเห็นพ้องต้องกันถึงอนาคต

ไม่น่าจะไปรอด
มึงจะขาดทุนหัวโต
เปิดร้านรับจ้างตัดขนหมาอย่างดีเสียกว่า
อยู่เฉยๆ แล้วให้คนอื่นเช่าค้าขายสบายกว่าเยอะ
ไม่เพียงแต่ชาวบ้านร่วมชุมชน เพื่อนฝูงซึ่งแวะเวียนมา
เยี่ยมยามต่างให้คำชี้แนะด้วยความเป็นห่วง
“ไอ้บ้าโจก มึงไม่รู้หรือว่าคนไทยอ่านหนังสือปีละไม่ถึง
สิบบรรทัด แต่ละปีร้านหนังสือใหญ่ทุนหนายังปิดตัวลง คิดยังไง
มึงถึงเลือกทำการค้าที่ไม่มีอนาคต”

โจกเป็นคนตั้งชื่อร้าน เขียนแผนป้ายด้วยมือตัวเอง เขา
บอกกับเพื่อนฝูงไปว่า “พี่เจ็ดอยากทำ กูไม่อยากขัดใจ ถ้าไม่ไหว
ก็เลิก ลองดูสักตั้ง”

เพื่อนไม่วายแแย้ง “มึงจะรับบทหนัก พี่มึงเป็นอาจารย์
มหาวิทยาลัย มีค่าสอน มีเงินเดือน หาเพิ่มได้อีกจากงานวิจัย
ส่วนมึง...”

หัวฟูๆ ของโจกคืออันขึ้นขึ้นมาทันควัน “ช่างกูดี...”

ปีที่รับมรดกตกทอด จรัสจริงหรือนายหัวโจกเรียนจบปวช.
จากวิทยาลัยเอกชน กำลังคิดหาทางเรียนต่อ คนที่จะส่งเสียเขาได้
ก็บรรเจิดผ่นพี่ชายซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย โจกในวัยสิบเก้า
อ่อนกว่าพี่ชายหกปี ทั้งสองเป็นกำพร้าซึ่งพ่อแม่ตายจากไปในปี
เดียวกัน

วันที่ตัดสินใจทำร้านหนังสือสานต่อเจตนารมณ์ของป้า
ทั้งสองสำรวจตรวจตรารมรดกประดามีที่คุณป้าทิ้งไว้ให้ นอกจาก
บ้านสองชั้น พิมพ์ดีดีโบราณ เครื่องรับวิทยุไปเก ต้นฉบับบทละคร
โต๊ะ เก้าอี้ และชั้นไม้แล้ว ไม่มีสิ่งอื่นใดนอกจากหนังสือเช่าจำนวน

มหาศาล

“เราไม่ทำร้านเช่าหрок” บรรเจิดฝันพูดกับน้องชาย
โจกให้ความเห็น “ถ้าขายบ้านให้คนอื่น ดวงวิญญานบ้านवल
จะโกรธเราไหมพี่เจิด”

“โกรธสิ” บรรเจิดฝันว่า “โกรธมากด้วยนะมึง”

“เราจะทำอะไรกับบ้านหลังนี้ดี”

“ทำร้านหนังสือ แต่ไม่ใช่ร้านเช่า”

ใช่ ไม่ใช่ร้านเช่า แต่หนังสือเก่ายังเต็มร้าน ทั้งนิยายจิน
กำลังภายใน นิยายไทยเล่มหนา การ์ตูน และนิตยสาร สภาพ
ผ่านมามากหลายสิบมือเก่าเฒ่าและเปื้อนคราบฝุ่น หลายเล่มเสริม
ปกใหม่ เป็นอีกภาพคุ้นตาของสองพี่น้อง หากไม่มีหนังสือชำรุด
จำนวนมากที่ต้องพึ่งพาช่างซ่อม บ้านवलฉวีจะก้มหน้าก้มตาจัดการ
ด้วยตัวเอง ทั้งเสริมปก ร้อยเชือกหนังสือหน้าหลุดผนึกเข้าด้วยกัน
ทีละแผ่น ตาจ้องเขม็ง สมาธิมั่นคง มือซึ่งร้อยด้ายเคลื่อนไหวซ้ำๆ
ในลำแสงที่สาดผ่านช่องหน้าต่าง

บรรเจิดฝันไม่ค่อยได้คลุกคลีกับผู้เป็นป้ามากนัก ไม่ผูกพัน
เหนียวแน่นเท่ากับน้องชาย โจกเคยช่วยซ่อมหนังสือ เรียนพิมพ์ติด
กับบ้านवलฉวี บางคืนเขาก็ปลีกตัวมานอนเป็นเพื่อน พินัยกรรม
ของป้าที่เขียนไว้ก่อนจากไป แกเหมือนจงใจจะมอบบ้านหลังนี้ให้โจก
มากกว่าพี่ชาย

ไม่ทำร้านเช่า หนังสือของป้าหลายร้อยเล่มจะนำไปเก็บไว้ไหน
สองพี่น้องหาหรือไม่นานก็เห็นพร้อมต้องกัน บริจาคให้วัด โรงเรียน
และห้องสมุด แยกสภาพเก่าเฒ่าและชำรุดให้ซาเล้งเก็บของเก่า
รับไปซังกิโลขาย

ตลอดสัปดาห์อันยาวนาน สองพี่น้องหยิบหนังสือลงจาก

ชั้นคัดแยกสภาพ บัดฝุ่นเป็นอย่างดีในส่วนจะมอบให้วัดและโรงเรียน แม้เป็นการบริจาค แต่ผู้รับไม่ควรได้หนังสือสภาพเหลือทิ้ง ต้นปีนั้นลุงหวังยังไม่ได้พบเนจรมมาถึงย่านนี้ ซาเล้งที่รับเศษหนังสือจึงเป็นชายชราเชื้อสายจีน แกว่นเวียนมาบรรทุกหนังสือชำระดูไปนับสิกรอบ

โลกจัดแต่งร้านด้วยตัวเอง เริ่มจากทาสีผนังทุกด้าน ดูดฝุ่นตึกดำบรรพ์ซึ่งผ่านวันคืนมาพร้อมอายุขัยของบ้านวลจวี ว่าจ้างช่างไม้มาทำเคาน์เตอร์และชั้นวางด้านหลัง แผนการลึกลับๆ ผุดขึ้นในใจ หากร้านหนังสือถึงกาลอับปางลงประหนึ่งเรือฝันที่ไม่ถึงฝั่ง เขาอาจแปรสภาพเป็นร้านอาหาร ชั้นเก็บของหลังเคาน์เตอร์ก็จะเรียงรายด้วยขวดเหล้าและวิสกี้

ชั้นสองซึ่งส่วนหนึ่งเป็นห้องนอนของป่าผู้จากไป เหลือเนื้อที่ว่างโล่งไปจรดระเบียงซึ่งยื่นจากชายคา เป็นที่นั่งชมวิวแม่น้ำและรับลมเย็น โลกยื่นพิศมองพร้อมวางแผนไว้ในใจ หากเขาทำร้านอาหารในวันใดวันหนึ่งข้างหน้า ระเบียงจะเป็นเวทีดนตรีเล็ก ๆ ที่ตรงนี้เพื่อนฝูงผู้มีแววจะไต่ระดับเป็นจิตรกรเอกในอนาคต และในส่วนที่ยังเป็นไอ้ลูกหมาไม่มีใครขานรับ ผลัดเปลี่ยนกันมาจัดแสดงงานและเสวนารำลึกความหลังกันข้ามคืน

ตกแต่งแล้วเสร็จ ชั้นวางซึ่งกลับคืนสู่ความสวยสะอาด แต่ยังอ้างว้างและว่างเปล่า พี่ชายรับช่วงจัดหาหนังสือเข้าร้าน

“ค่อยติดต่อสายส่ง” บรรเจิดฝันบอก “ไม่ยากหรอก”

แล้วทั้งสองก็ฉุกคิดขึ้นได้ว่าชั้นล่างบ้านหลังใหญ่มีหนังสือที่พ่อแม่เก็บไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งอัดแน่นในตู้ไม้สีฟ้าใบและเรียงเสียบสันบนชั้น บรรเจิดฝันเป็นคนคัดแยกในส่วนที่ชำล่อมและที่เขาคิดว่าเป็นหนังสือที่พ่อแม่ไม่ได้หวงมากนัก เขาออกกับ

น้องชายด้วยสีหน้าไม่คาดหวังกับอนาคตทางการค้า เขาแค่ให้ร้านมีกลิ่นอายหนังสือแนวใหม่ที่ซู้ดทับความเก่าแก่ของบ้านวลจวิ จากนั้นค่อยๆ หาทางขยับขยาย

บรรเจิดฝันจบปริญญาตรีไม่นานเข้าสอนมหาวิทยาลัยในตำแหน่งอาจารย์อัตราจ้าง ถึงกระนั้นเขาก็ไม่เคยละทิ้งความฝันที่ถูกจุดประกายขึ้นตั้งแต่เรียนมัธยมต้น เขาฝึกเขียนทั้งบทกวีเรื่องสั้น และนิยายที่ไม่เคยดำเนินไปถึงบทอวสาน ฝึกเขียนและทิ้งลงถังขยะของตัวเองจนกระทั่งปีที่ร้านหัวใจกเปิดตัว เจิดมีผลงานนิยายตีพิมพ์ไปแล้วถึงสี่เล่ม

ทั้งป้ามะลิ เจ้เลี้ยง และคนแถบถิ่นนี้เรียกเขาว่าครูเจิด

...ครูนักเขียน

ชายชราพาซาเล้งคู่ชีพของแกเคลื่อนคืบมาช้าๆ ช่องทางเดินเท้าซึ่งเชื่อมต่อถนนยังว่างโล่ง วันหยุดหลังฝนล่องเข้ายามสายยังเงียบเชียบ เป็นบรรยากาศอันน่าสะพรึงสำหรับคนค้าขาย แถมฟ่วงช่วงปลายเดือนซึ่งภาวะทรัพย์สินจางกวาดต้อนนักท่องเที่ยวหน้าหายตา

ใจกยื่นรอลงหว่าวไกล้มุมประตูหน้าร้าน เป็นความผูกพันเล็กๆ ระหว่างเขากับชายชรา แรกเป็นบรรเจิดฝันซึ่งให้คำแนะนำด้วยใจอารี บอกให้ลุงหว่าวคัดสรรที่เป็นหนังสือสภาพดีแยกมาขายที่ร้าน แทนที่จะนำไปซังกิไลในราคาถูกเท่าเศษกระดาษ นอกจากนั้นบรรเจิดฝันยังแยกหนังสือแต่ละประเภทให้ชายชราทำความเข้าใจ แล้วบอกให้แกทดลองอ่านเล่มที่น่าสนใจ

“ลุงจะเข้าใจหนังสือมากขึ้น ดีไม่ตีลุงจะกลายเป็นนักเลง

หนังสือในอนาคต” บรรเจิดฝันแนะนำ

ลุงหง่าวไม่ใช่คนดีอ่ะนั่น แกล้งทำตามคำชี้แนะไม่นานาน สิ่ง
เพิ่มขึ้นมาในชีวิตของแกก็คือแว่นสายตายาวราคาถูก

ชายชราส่งยิ้มให้โลกมาแต่ไกล ก้าวลงจากอานซาเล้ง ค่อยๆ
ลากเข็นเข้ามาจอด

หันหน้ามองกระบะ ลุงหง่าวเพิ่งรู้ว่าผ้าพลาสติกปลิวหายไป
เจ้เล้งโผล่หน้าออกมายิ้มมอง หญิงวัยกลางคนขมวดคิ้วขณะสืบเท้า
เข้าหาท้ายกระบะ

ยังไม่ทันที่โลกกับลุงหง่าวจะทำการค้าต่อกัน เสียงอุทานและ
สีหน้าตื่นตระหนกของเจ้เล้งเรียกคนทั้งสองกรูกันไปยังจุดเกิดเหตุ

ในตะกร้าพลาสติกที่วางแทรกกล่องเบียร์บรรจุหนังสือ ทารก
น้อยตัวแดงๆ นอนสงบนิ่งในห่อผ้าขาว เปลือกตาสองข้างปิดสนิท
นิ่งงันเหมือนสิ้นลมหายใจไปแล้ว

“ตาหง่าว” เจ้เล้งร้องถาม “แกไปขโมยลูกใครมา”

การก่น้อย ผู้มากับคืบฝนพรำ

ชายวัย หกลิบเจ็ดหน้าซีดเผือด มือไม้สั่นขณะจ้องร่างเล็กๆ ที่นอนไม่ไหวตึงในตะกร้า ริมฝีปากของแกเหมือนไม่มีแรงแม้จะขยับบอกเล่าเรื่องราว คล้ายกับว่าตอนนี้แกถูกตำรวจยึดยาเสพติดหลักฐานและพยานพร้อมสรรพ ไม่มีหนทางใดเลยจะแก้ข้อกล่าวหา ร้ายแรงยิ่งกว่านั้น แกอาจติดคุกตอนแก่ในข้อหาขโมยเด็ก ฟังแถมด้วยความเป็นฆาตกร แกยืนตัวแข็งทื่อ

เจ้เลี้ยงตวาดถาม “ตาห่าว แกไปลักลูกใครมา”

โจกยืนเคียงข้างลุงห่าว อ้าปากค้างนั่งตบตะลึงกับภาพที่ไม่คาดคิด ป่ามะลิขยับเข้าใกล้แล้วก้มมอง

“ตายแล้ว ใครเอาเด็กมาทิ้ง” แกพูดพร้อมยกมือข้างหนึ่งขึ้นทาบอก

จี๋หลานสาวป่ามะลิเดินออกจากร้านมาร่วมมุง “ตายแล้วหรือป่า”

“ตายแล้วหรือ” เจ้เลี้ยงขยับเท้าเข้าใกล้

หลินลูกสาวเจ้เลี้ยงเดินมาสมทบ สาววัยยี่สิบใจกล้ากว่าใครอื่น เธอก้มหน้ามอง ค่อยๆ ยื่นมือออกไปสัมผัสสสารก่น้อยตัวแดงๆ

“แม่ เด็กยังหายใจ ตัวอุ่นๆ อยู่เลย ยังไม่ตาย” หลิน ซักมือกลับ

โจกซยับ “ต้องโทรแจ้งตำรวจ แล้วพาเด็กไปหาหมอ”

“หมอมนุษย์ คลินิกเปิดแล้ว วันอาทิตย์เปิดเช้า” หลินว่า

“เอารถใครไป” โจกถาม

“ก็ซาเล้งตาห่านี่แหละ” เจ้เล้งพูด “มึงยกกล่องอื่นๆ ลงจากกระบะ ซาเล้งจะได้เบา”

ไม่เพียงร้านค้าข้างเคียงที่สนิทสนมคุ้นเคย ความผิดปกติ อันน่าฉงนจากสายตาสว่างสังเกต เรียกเจ้าของร้านค้าอื่นๆ และ คนที่เดินผ่านไปมาหยุดเท้า แล้วกระเียบเข้ามาล้อมมุง ตามด้วย เสียงวิพากษ์ วิเคราะห์ถึงที่มาที่ไป และความคิดเห็นสารพัด มุมมอง ลุงห่านวและโจกช่วยกันยกกล่องหนังสือลงจากซาเล้ง ยังไม่ทันจัดระเบียบขาของ หันที่ที่ทารกน้อยพร้อมตะกร้าถูกส่ง กลับคืนกระบะ ลุงห่านวเตรียมพร้อมรับบทสารดี

โจกร้องถาม “ใครจะไปกับลุงห่านว”

“มึงนั่นแหละ” เจ้เล้งพูด “กูกับลูกสาวจะช่วยดูร้านมึงให้”

หญิงสาวร่างป้อมแหวกไทยมุงเดินเข้าหาซาเล้งหน้าตาตื่น โจกยังไม่ทันเห็นเธอ ป้ามะลิพูดเสียงดัง

“เอาลูกแฟนมึงไปด้วยไอ้โจก”

สาววัยยี่สิบสี่ผิวขาว ผอมยาว รูปร่างค่อนข้างเจ้าเนื้อ ยืน ชมวดคิ้วอยู่ไม่กี่อึดใจ โจกก็ก๊วกมือเรียกขึ้นไปนั่งเคียงข้างตะกร้า ทารกในห่อผ้า สูดหายใจเป็นตัวเขาเองผลจากกระบะลงมาถึงซาเล้ง แทนลุงห่านว ทั้งสามพร้อมทารกนิรนามซึ่งยังมีลมหายใจแหวก กลุ่มไทยมุงออกสู่ปากทาง คลินิกเวชกรรมหมอมนุษย์อยู่ติดถนน สายย่อยกลางย่านชุมชน

แม้ซาเล้งไม่ได้รีบเร่งด้วยความเร็ว แต่ระยะทางเพียงไม่ถึงสองกิโลเมตร ดวงตาสองคู่หึ่งชายชราและหญิงสาวซึ่งก้มมองร่างสงบนิ่งของทารกน้อยในตะกร้าพลาสติกต่างวาดหวังและสนใจช่วย

คล้อยหลังซาเล้ง ผู้คนที่มุงล้อม รวมทั้งเจ้าของร้านกาแฟและอาหารตามสั่งผสมโรงถกกันถึงที่ไปที่มาของเด็ก...ใครเอามาหิ้งเป็นเจี๊เล้งที่ออกโรงปกป้องลูงหง่าวในทันทีที่มีใครบางคนกล่าวหาซ้ำว่าแกขโมยเด็ก

“ตาทองวออยู่คนเดียวมานาน แกชินแล้ว หากินปากเดียวห้องเดียว แกจะหาเหามาใส่หัวทำไม คงเป็นแม่ใจยักษ์เอาลูกมาหิ้ง”

“บางที...” ป้ามะลิพูดเบา “บางทีฉันว่าแม่ของเด็กคงโดดน้ำตายไปแล้ว”

ข้อสังเกตของป้ามะลิเหมือนดึงความเงิบจากย่านชุมชนทั้งตัวลงระหว่างวงสนทนา บรรดาไทยมุงหรือแม่แต่คนอายุยี่สิบเศษๆ ทั้งจิวและหลินต่างรู้ดี สะพานแขวนที่ทุกคนเห็นผ่านตาทุกวัน นักท่องเที่ยวจากต่างถิ่นชอบพากันขึ้นไปถ่ายรูป เป็นความสุขความร่าเริงของผู้มาเยือน ทว่าในอีกมิติของมันซ่อนแฝงไว้ซึ่งเรื่องราวของความตาย

ไทยมุงสลายตัว หลินปลีกตัวเข้าไปนั่งเฝ้าร้านหนังสือซึ่งกล่องเบียร์จากซาเล้งยังวางซ้อนกันไว้กลางห้อง ร้านกาแฟเจี๊เล้งมีลูกค้าเพียงสามสี่ราย ส่วนใหญ่ไม่ได้นั่งกินในร้าน

ที่ร้านอาหารตามสั่ง หลังว่างมือ ป้ามะลิถกกับหลานสาวถึงเรื่องที่ยังค้างคาใจ

“เมื่อคืนนี้ใครโดดน้ำตายแล้วหิ้งลูก”

ป้ามะลิตั้งคำถามไปอย่างนั้น หลานสาวของแกไม่ใช้คนที่จะให้คำตอบ ถึงกระนั้นจิวก็พอจะเป็นเพื่อนคุยที่ดี

“ไม่ใช่คนแถวบ้านเราหรอกป้า” จิวพูด “คนมาจากที่อื่น
เดี๋ยวตำรวจเขาคงสืบสวนเอง พี่หลินโทรไปแจ้งแล้ว”

จิวพูดคำนี้จบไปไม่นาน ร้อยตำรวจเอกไพรัชพร้อมผู้ได้
บังคับบัญชาอีกสามนายก็มาถึง มอเตอร์ไซด์สองคันจอดลงหน้าร้าน
หนังสือ ทั้งสี่แต่งเครื่องแบบเต็มยศ ทันทีที่ได้ยินเสียงมอเตอร์ไซด์
และมองเห็นตำรวจในเครื่องแบบเต็มตา เจ็ลิ่งที่กำลังซงโอเลี้ยง
ถึงกับหยุดมือ

ผู้กองไพรัชเป็นเพื่อนร่วมรุ่นกับพี่ชายของโจก แวะเวียนมา
ร้านหนังสือแทบทุกเดือน เป็นที่คุ้นหน้าคุ้นตาของทุกคน ยังไม่ทัน
ที่นายตำรวจหนุ่มจะเอ่ยถาม ป้ามะลิจึงให้ข้อมูล

“เด็กอยู่ที่คลินิกหมอมณูญ”

ตลอดชีวิตพเนจรของลุงหง่าว ไม่มีครั้งไหนที่แกจะใกล้ชิดกับ
ตำรวจขนาดได้ยินเสียงลมหายใจ แกซ่อนรถมอเตอร์ไซด์ของ
ตำรวจหนุ่มยศสิบโทไปยังนิवासสถานใต้สะพาน ผู้กองไพรัชกับ
ตำรวจอีกสองนายรออยู่ก่อนแล้ว แคร่ที่นอนหมอนมุ้งของแกถูก
รื้อคัน สมบัติอันน้อยนิดกระจุยกระจาย ลงจากท้ายมอเตอร์ไซด์ของ
ตำรวจหนุ่มแล้วแกยืนตัวสั่น แกไม่มียาเสพติดและของผิดกฎหมาย
หรือแกท่อกำลังตอบเตรียมไว้ในใจ มีแต่ยาเส้นสองสามห่อที่แก
ซื้อตอนไว้สูบ ไม่มีของผิดกฎหมายอื่นอย่างแน่นอนนะคุณตำรวจ
ไม่มีเลย คิดถึงคำตอบที่เตรียมไว้แกก็หนาวยะเยือกในใจ ตัวแก
นี่เองที่ผิดกฎหมายมาตลอด เป็นคนเถื่อนที่ไม่มีทั้งหลักแหล่ง
แห่งที่และบัตรประจำตัวประชาชน แต่ที่ผ่านมาผู้กองและตำรวจ
คนอื่น ๆ ก็ไม่ได้ถือสาหาความ

แกตอบคำถามผู้กองไพรัชเสียงสั้นอย่างคนมีพิรุณ “ฉันไม่รู้หรือครับผู้กองว่าใครเอาเด็กมาทิ้ง ตื่นเช้ามานั่งรอฝนหยุด ฉันลากซาเล้งที่จอดไว้ตรงนี้จะไปส่งหนังสือ อ้อ...แรกฉันคลุมผ้าพลาสติกไว้อย่างดีทีเดียวครับ ตอนถีบไปตามถนน มันถูกลมพัดปลิวหายไปตอนไหนฉันก็ไม่ได้สังเกต ถึงร้านหนังสือหัวใจถึงรู้ว่ามิเด็กในตะกร้า...”

แกให้การไปตามจริงด้วยสีหน้าแสนซื่อ น้ำเสียงสั้นเหมือนคนเป็นไข้ ท่าทีของแกทำเอาตำรวจหนุ่มอีกนายถึงกับแอบยิ้มขบขันถึงไม่ได้ถือสาหาความ เชื่อคำให้การของแกแต่แรก ไม่วายที่ตำรวจหนุ่มสามนายจะผลัดกันแกล้งข่มขวัญไล่ล่าหับ

“ลุงบอกมาตามตรง ไปขโมยเด็กมาจากไหน”

“ลุงคือหนึ่งในแก๊งลักเด็ก ทำมานานก็ปีแล้ว”

“ส่งไปมาเลเซียหรือประเทศไหน คนมารับเด็กต่อจากลุงเป็นใคร”

หมดประเด็นเรื่องเด็ก ตำรวจหนุ่มหนึ่งในสามมวกเข้าหาจุดอ่อนของแก “ลุงเป็นคนจรจัด ญาติพี่น้องไม่มี ลุงต้องไปอยู่ในห้องซัง ไม่งั้นจะเป็นภัยต่อคนอื่น”

อีกคนว่า “บัตรประชาชนก็ไม่มี ถ้าตำรวจจะจับลุงตอนนี้ก็ทำได้เลย”

ลุงจนชายชรากลัวตัวสั่นไปหลายครั้ง ตำรวจหนุ่มคนเดิมก็พาแกซ้อนท้ายกลับไปส่งที่คลินิกหมอมนูญ

คล้ายหลังตำรวจหนุ่มขึ้นประทวนและลุงห่างว ร้อยตำรวจเอกไพรัชขึ้นไปตรวจจุดสะพานตามลำพัง แน่نون เขาไม่ได้กลิ่นเลือดและรอยเท้าของผู้กระโดดน้ำฆ่าตัวตาย สายน้ำช่วงกลางฤดูฝนยังคงไหลเชี่ยว ผู้กองหนุ่มจับตามองกอสวะ ประเมินความเร็วและแรงของสายน้ำ

ไม่ใช่เหตุฆาตกรรมที่ต้องลงบันทึกประจำวันและสืบสาวหาตัวฆาตกร ประเด็นอยู่ที่ทารกนิรนาม ต้องหาที่มาที่ไป มูลเหตุปมหลัง สืบหาเบาะแสพ่อแม่ของเด็ก ก่อนอื่นตำรวจต้องแจ้งหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบมารับไป

ร้อยตำรวจเอกไพรัชเดินจากเชิงสะพานด้านตะวันออกไปจนถึงอีกฟากฝั่ง วกกลับมายังมอเตอร์ไซค์ของตน ไม่พบร่องรอยหรือพินิจอื่นให้บันทึกลงในรายงานเพิ่มเติม

ผู้กองหนุ่มพูดกับตำรวจใต้บังคับบัญชาที่ควมมอเตอร์ไซค์ย้อนกลับมายังที่เกิดเหตุ “ลุงหวังว่าอยู่ที่นี้มานาน แกไม่เคยก่อเรื่องอะไร แกน่าสงสาร ที่หน้าที่หลังก็ไม่ต้องไปแกล้งชู้แกมาก เดี่ยวแกจะโดดน้ำตายไปอีกคน”

ทารกน้อยเพศหญิงในอ้อมแขนของยุคี้แก้มสีชมพูระเรื่อ ลืมตาตื่นสู่ความเป็นชีวิตในคลินิก ผ่านการตรวจใช้ เซ็กแร็งกาย ดื่มนมและอาหาร หมอมมอนุญาตบอกว่าทารกเพศหญิงน่าจะมีอายุไม่เกินสิบวัน สุขภาพโดยรวมค่อนข้างดี เป็นโชคเล็กๆ ที่ซาเล้งของลุงหวังวไม่มีรังมดคันไฟ หมอไม่ได้วิเคราะห์ถึงมูลเหตุอื่นใด ไม่ใช่หน้าที่ของหมอที่จะไปพูดถึงพ่อแม่ หรือใครก็ตามที่กระโดดน้ำตายแล้วทิ้งลูกเอาไว้ให้เป็นภาระคนอื่น

วันนี้นักท่องเที่ยววันน้อย ร้านค้าทั้งสามร้านแขกเข้ามาอุดหนุนทารกหญิงตัวน้อยถูกรุมล้อมอีกครั้ง ยุคิส่งต่อให้เจ้เลี้ยงรับไปอุ้มไว้ในวงแขน แก่งไปมาเหมือนเปลผ้า ป้ามะลิและจิวตามมาจ้องดูทันทีที่เจ้เลี้ยงวางลงบนเบาะผ้าซึ่งจัดเตรียมไว้ ตาคู่เล็กของเด็กหญิงซึ่งยังไม่รู้ที่มาที่กลับพริ้ม

เจ้เลี้ยงยกมือให้สัญญาณ “ปล่อยให้เขาหลับ อย่าส่งเสียงดัง”
“น่ารักมาก” ป้ามะลิพูดเบา “แม่ใจร้าย ings ได้ลงคอ”
“แม่เด็กคนนี้อาจจะกลับมารับก็ได้นะป้า” จี๊วกระซิบข้างหู
ป้าของเธอ “อาจมีความจำเป็นบางอย่างที่ต้องทิ้งลูก ก็...เหมือน
ละครที่เราเคยดู”

ป้ามะลิแย้งเสียงเบา “ปานนี้ผู้หญิงคนที่เป็นแม่ไม่จมน้ำตาย
ไปแล้วหรือ”

อายุไม่ถึงสิบวันหรือ เพิ่งคลอดออกมา สายตาสีคู่อ้องมอง
ทารกพร้อมคำถามในใจ อีกหน่อยก็ต้องไปอยู่สถานสงเคราะห์
เด็กกำพร้า น่าสงสาร เจ้เลี้ยงจ้องมองเด็กน้อย นิ่งงันชั่วครู่แล้ว
หันไปสบตากับป้ามะลิ เอื้อมมือสะกิดแขนแล้วพากันไปที่มุมห้อง

“พี่มะลิ” เจ้เลี้ยงพูด “ผู้กองบอกว่าจะแจ้งไปยังหน่วยงานอื่น
พรุ่งนี้หรือมะรินเขาจะมารับไป สงสารเด็ก มีทางใหม่ที่เราจะรับ
ไว้เอง พี่หรือฉันขอเลี้ยงเป็นลูกบุญธรรม ถ้าเพื่อตำรวจตามหา
พ่อแม่หรือญาติพี่น้องของเด็กไม่เจอ”

“เลี้ยงบอกผู้กองสิ” ป้ามะลิว่า “ฉันไม่เคยมีลูก เลี้ยงเด็ก
ไม่เป็น แค่หลานกำพร้าคนเดียวก็แยแล้ว”

“ฉันก็มีลูกสองคน ตอนนั้นเหลือคนเดียว ถ้ามีอีก” เจ้เลี้ยง
นั่งคิด

“ถ้าสงสารเด็ก เล็งก็ให้ผู้กองช่วยหาทางว่าต้องทำยังไง แต่ว่า
เลี้ยงไหวหรือเปล่า เด็กคนหนึ่งค่าใช้จ่ายไม่ใช่น้อย”

“ครูเจ็ด...” เจ้เลี้ยงเปลือยพูดเสียงดัง “ส่งให้ครูเจ็ด”

“หนูม่ไสดแบบนั้นไม่น่ารักอด” ป้ามะลิส่ายหน้า “ถ้าอยากมีลูก
เขาก็คงมีเมียไปนานแล้ว”

เจ้เลี้ยงคิดถึงชายหนุ่ม แก่ให้ความสำคัญที่เขาเป็นคนมีความรู้

มากกว่าใครในย่านนี้ และสถานภาพที่เคยเป็นถึงอาจารย์มหาวิทยาลัย
บรรเจิดผ่นหน้าจะเป็นผู้รับภาระนี้ไว้ได้ดีที่สุด

“น่าจะลองถามเขาดู” เจ้เลี้ยงพูดเบา “ครูเจิดยังไม่เห็นเด็ก
เขาเป็นคนใจอ่อน”

ป้ามะลิว่าเสียงดัง “ให้ไอ้ใจไปตามพี่มันมา”

“ฉันจะให้ลูกสาวไปตาม” เจ้เลี้ยงพูด “ไอ้ใจจะได้ดูร้านมัน”

เจ้เลี้ยงก้มมือเรียกลูกสาว ทันทันที่รับคำสั่งไปตามครูเจิด
ตาชั้นเดียวของหญิงสาวเป็นประกาย

“หนูจะเอามอเตอร์ไซค์ไป ถ้าครูเจิดอยู่บ้าน” หลินพูด

“ถามไอ้ใจก่อนก็ได้” ป้ามะลิพูด “ว่าพี่ชายมันอยู่บ้านหรือ
หนีไปเที่ยวไหน”

ทดลองอ่าน

นักเขียนหนุ่ม นัยน์ตาเศร้า

USSR เจ็ดพัน ทำบางทราย ลากออกจากราชการมาเกือบจะครบห้าปีเต็ม พ่อแม่ไม่อยู่ตัดทอนการตัดสินใจ แม่ญาติพี่น้องบางคน บ่นเสียดายอนาคต แต่ไม่มีใครก้าวกายเรื่องส่วนตัว ชีวิตและความฝันเป็นของเขา หวังยามที่ชีวิตเผชิญบาดแผลและความเจ็บปวด เขาจ่อมจมกับปัญหาของตัวเองตามลำพัง ผลจากการตัดสินใจเลือก ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นต่อจากนี้ เขาต้องยึดอกรับด้วยความแข็งแกร่งเท่าที่ทำได้

ญาติผู้ใหญ่ต่างเข้าใจว่าเขาลาออกก็ด้วยเหตุผลส่วนตัวของศิลปิน หวังก้าวเดินไปบนถนนนักเขียน อาจเสี่ยงต่อความล้มเหลวและไส้แห้ง ถึงกระนั้นหากไม่อาจพปากท้องไปต่อได้ เขาคงดิ้นรนหางานอื่นทำเลี้ยงชีวิต อย่างน้อยเขาก็เป็นคนมีความรู้ ไม่มีทางปล่อยให้ตัวเองอดตาย

อดีตครูเจ็ดไม่ปริปากบอกความจริงบางเรื่องราวแก่ใคร แม้แต่ห้องชายที่เขาสนิทที่สุดก็รู้ไม่ถึงครึ่งของทั้งหมด บาดแผลทางใจที่ยากรักษา เขาเก็บซ่อนไว้มิดชิด ไม่เคยแสดงอาการหม่นซึมต่อหน้าใครอื่น เขาพร่ำบอกตัวเองด้วยใจซ้ำแล้วซ้ำเล่า

ศิลปินหลังน้ำตาเป็นงานศิลปะ นักเขียนหลังเลือดเป็นบทกวี
ขณะอยู่เบื้องหน้าคนอื่น ฉาบความเข้มแข็งด้วยรอยยิ้มตระหง

เจ้าเล้งเคยทัก “ครูเจดีย์ม แต่ตาเค๊า”

ร้อยตำรวจเอกไพรัชเพื่อนที่คบหากันมานานก็เคยตั้งข้อสังเกต
“ไอ้เจดีย์ ใครบีบให้มึงลาออกหรือเปล่า มึงเหมือนมีบางเรื่องที่ยังจบ
ไม่ลง”

เขาได้แต่ยิ้มและยิ้ม เป็นความเข้มแข็งหนึ่งเดียวที่เขา
ฉาบทาเปลือกนอก ทั้งยามร่วมหารือกับเพื่อนในชุมชน หรือแวะ
ร้านหนังสือซึ่งปล่อยให้ห้องชายกับยูกิแฟนสาวช่วยกันบริหาร
นานๆ บรรเจิดฝันจะส่งดูบัญญัติรายรับรายจ่าย ตัวเลขกำไร
ประเมินผลประกอบการในแต่ละไตรมาส ให้คำแนะนำไปบ้าง
หากเห็นว่าตัวเลขกำไรลดน้อยลง แม้เป็นหุ้นส่วน แต่รายได้
เกือบทั้งหมด บรรเจิดฝันปล่อยให้เจ้าของร้านหนังสือ

ทุกครั้งที่ห้องชายจัดงานเสวนา ไม่ว่าจะเปิดตัวหนังสือของ
สำนักพิมพ์เล็ก ๆ หรือนักเขียนหน้าใหม่ที่ลงทุนพิมพ์งานของ
ตัวเอง บรรเจิดฝันช่วยทำหน้าที่พิธีกรดำเนินรายการ ถือเป็นโอกาส
ร่วมดื่มและสนทนาผ่านราตรีอันยาวนานในร้านหนังสือเล็ก ๆ ที่
ไม่เหมือนใครและไม่มีใครเหมือน

บรรเจิดฝันวาดรูปไม่เป็น วันที่ทางร้านเปิดแสดงงานศิลปะ
ผองเพื่อนมิตรสหายของห้องชายยกโขยงกันมามากหน้าหลายตา
คำคืนที่มีทั้งเสียงดนตรี เวทีเสวนา และวงดื่มกิน บรรเจิดฝันพา
ตัวเองแทรกเข้าไปได้อย่างกลมกลืน และเป็นคำคืนที่ไม่มีใคร
สนใจแววตาแฝงเงาบางเรื่องราวที่ยังจบไม่ลงของเขา

เบื้องหน้าคอมพิวเตอร์บนโต๊ะทำงาน เขาหลังเลือดและ
หยดน้ำตาเป็นถ้อยคำ ไม่ว่าจะนิยายเรื่องยาว เรื่องสั้น ความเรียง

หรือบทกวี ทุกชิ้นล้วนแฝงความเหงาเศร้า ผิดไปจากสีหน้าที่ดู
ร่าเริงยามออกไปพบหน้าผู้คน

“มึงเขียนแต่เรื่องเศร้า” ผู้กองไพรซ์ซึ่งอ่านนิยายของเขาจบไป
หลายเรื่องสัพยอก

“ภูถนัดแนวนี่” เจ็ดบอก

“มันจะขายไม่ออก” นายตำรวจหนุ่มพูดจริงจั่งด้วยน้ำเสียง
เป็นห่วง

ผลงานสามเล่มแรกร่วมงานกับสำนักพิมพ์ใหญ่ ยอดพิมพ์
หลักพันตามมาตรฐาน หลังลาออกจากการงาน เจ็ดลงทุนพิมพ์เอง
ส่วนหนึ่งฝากร้านหนังสืออิสระ ที่เหลือก็วางรอดคนอ่านที่ร้านหัวใจ
ยอดพิมพ์ลดลงจากเดิมเท่าตัว บางเล่มขายหมดเขาก็ทยอยพิมพ์เพิ่ม

ในสายตาคนอื่นเขาเป็นคนทนเหงาได้อย่างน่าทึ่ง อยู่กับ
หนังสือและงานเขียนตามลำพัง นิยายขนาดสั้นทยอยออกจาก
โลกส่วนตัวของเขาสู่การจัดหน้า สุโรงพิมพ์แล้วรอดความงาม
ศิลปกรรมบนแผ่นปกปีละสามถึงสี่เล่ม

ในวัยอย่างสามสิบสอง งานเขียนซึ่งเขาปรารถนาให้เป็นเหมือน
ไม้ยืนต้นหยั่งรากลงบนถนนวรรณกรรมไปแล้วทั้งหมดสิบหกเล่ม
มีทั้งเงียบเขียบในพงไพรหนังสือประหนึ่งต้นไม้ที่ถูกลม และ
ผลดอกออกผลเป็นกระแสตอบรับ ประสบการณ์ที่มากขึ้นตาม
วันเวลา บรรเจิดฝันทำความเข้าใจกับธรรมชาติของตลาดหนังสือ
ได้กระจ่าง

สำหรับงานเขียนและหนังสือ เขาไม่เคยพบพานความเศร้า
หรือร้าวรานใจ เป็นความสุข ความหวัง และการผจญภัยข้างใน
ลึกๆ ที่ได้ต่อสู้กับตัวเอง

น้องชายนอนเฝ้าร้านหนังสือ แยกชีวิตจากบ้านหลังเดิม

จนเคยชิน นานๆ จะแวะมาค้ำกับพี่ชาย หากไม่มีเรื่องราวสำคัญที่ต้องหาหรือ ทั้งสองพูดคุยกันเพียงน้อย

อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยใช้ชีวิตในวันหยุดของคนอื่นอย่างปลอดภัยไปรุ่งโรจน์ใจ นิยายเรื่องใหม่ผ่านการตรวจทานรอบสุดท้าย ไฟล์ต้นฉบับบรอจัดหน้า เป็นภาระของโจกและยูกิซึ่งจะรับช่วงไป ทั้งการออกแบบปก จัดทำรูปเล่ม และนำส่งโรงพิมพ์เจ้าประจำ

หลังเสียงฝนพรำสงบลง บรรรเจิดฝันนอนฟังเพลงจากเครื่องเล่นบลูเรย์ ไม่ได้ยินเสียงมอเตอร์ไซค์ของหลินซึ่งมาจอดลงหน้าบ้าน หญิงสาววัยยี่สิบคงตะโกนเรียกซ้ำๆ

“พี่เจิด เกิดเรื่องใหญ่ที่ร้านโจก แม่ใช้ให้หลินมาตาม”

ร้านกาแฟกลายเป็นที่รวมตัวสมหัวพูดคุยท่ามกลางเสียงฝนพรำ ทั้งสามร้านปลอดภัยค่าอื่น ป้ามะลิ ลูกจ้างสาวน้อย สปป.ลาว จิว โจก และยูกิ สมทบด้วยผู้กองไพรัชพร้อมตำรวจอีกนาย ทารกน้อยอิมนมไปแล้วยังหลับสนิท เจ็ลิ่งกับป้ามะลิสอบถาม นายตำรวจถึงช่องทางที่จะรับเด็กเป็นลูกบุญธรรม แรกนายตำรวจหนุ่มแนะนำว่าไม่ควรหาหาใส่หัว เด็กคนนี้ยังไม่ได้รับการตรวจสอบ ประวัติความเป็นมาว่าเกิดที่ไหน พ่อแม่เป็นคนไทยหรือต่างชาติ แม้คลอดบนแผ่นดินไทย แต่อาจยังไม่ได้แจ้งเกิด และมีทางเป็นไปได้ที่ผู้เป็นแม่จะไปทำคลอดที่คลินิกเถื่อน ทางที่ดีควรปล่อยให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบมารับไป ถ้าอยากรับเลี้ยงจริงๆ ค่อยตามเด็กไปที่หน่วยงานนั้น แล้วยื่นคำร้องแสดงเจตจำนง พร้อมหลักฐานและคุณสมบัติ รวมทั้งสถานะการเงินให้เขาตรวจสอบ

หลังนายตำรวจหนุ่มเบรคความต้องการ ทั้งเจ้เลี้ยงและป้ามะลิ
เสียงอ่อย

“นั่นแค่ถามดู” ป้ามะลิว่า “สงสารเด็ก”

“ไม่ใช่ฉันหรอก” เจ้เลี้ยงพูด “เพื่อครูเจ็ดอยากมีลูก”

ผู้กองไพรัชหัวเราะเสียงดัง “ไอ้หมอนั้นนะรี ถ้าอยากมีลูก
มันมีเมียไปนานแล้ว”

ไม่เพียงนายตำรวจหนุ่มที่หัวเราะเสียงดัง ตำรวจติดตาม
ซึ่งเคยเห็นหน้าค่าตาครูเจ็ด เจ้เลี้ยง จี๊ว และป้ามะลิ ต่างเปลोटัว
ผสานความขบขัน แล้วเสียงร้องจ้าจากเบาะเล็กๆ ก็ตามมา

เด็กน้อยที่น่าสงสารตื่นจากหลับ เปล่งเสียงแห่งความ
เป็นชีวิต จนกระทั่งร่างน้อยๆ พร้อมผ้าอ้อมลอยมาอยู่ในวงแขน
ของหญิงวัยกลางคนแล้วยังร้องไม่หยุด เจ้เลี้ยงพยายามเขย่า
วงแขน ทารกวัยไม่ถึงสิบวันยิ่งร้องเสียงดัง ป้ามะลิขยับเข้าหา
รับเด็กมาอุ้มไว้แล้วแกว่งวงแขนไปมา เสียงร้องยังไม่หยุด จี๊ว
ตามมารับช่วง เด็กสาวที่ไม่เคยมีลูกฮัมเพลงในลำคอ ส่งต่อให้
โจกและยูกิตตามลำดับ

เสียงมอเตอร์ไซด์ดับเจียบเมื่อจอดลงที่หน้าร้าน หลินพร้อม
บรรเจิดผืนก๊าวเข้ามา

“มึงลองอุ้มดูสิหลิน” ป้ามะลิบอก

หลินขยับถอยห่าง เธอไม่เคยอุ้มเด็ก ไม่เคยมีน้อง ครั้นแล้ว
เสียงร้องโยเยก็เจียบสนิทเมื่อถูกส่งสู่วงแขนของนักเขียนหนุ่ม

ทั้งเจ้เลี้ยงและป้ามะลิมองหน้ากันเล็กล็ก แล้วหันไปจับจ้อง
ท่าทางขัดเขินและสีหน้างุนงงของบรรเจิดผืน

“ได้ลูกสาวแล้วละครู” เจ้เลี้ยงพูด

“สวรรค์ส่งลูกสาวมาให้ครู” ป้ามะลิลำทับ

เด็กน้อยอยู่ในอ้อมแขนหลับตาพริ้ม คราบน้ำลายแถมบน
สองข้างแก้ม บรรเจิดฝันไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นที่นี้ เด็กเป็นลูกของใคร
และเขาถูกตามมาที่นี้ด้วยสาเหตุใด

ร้อยตำรวจเอกไพรชลูกขึ้นขยับเดินเข้าหาเพื่อน “มิ่งได้ลูกสาว
แล้วไอ้เสือ เลี้ยงดูให้ดี แต่ก่อนอื่นมิ่งต้องเดินเรื่องไปขอรับเด็ก
เป็นลูกบุญธรรมให้ถูกต้อง”

บรรเจิดฝันยืนนิ่ง เพื่อนสนิทยิ้มฟันขาว “ถ้าอยากมีลูกจริงๆ
กูช่วยมิ่งได้”

ทดลองอ่าน